

Inhoudsopgave

Van de redactie

Komend evenement in 2019

Verslag 70 jr Jubileum

Het belang van Koptienden voor Gooise genealogie,
door Harmen Snel

Toespraak Jos Taalman

De geschiedenis van de Erfgooiers en de betekenis daarvan voor de
genealogie, door Maria Boersen

Koptienden implementatie op de NGV-website, door Philip van Diemen

Ons nationale erfgoed en de visie van het ministerie op het digitaliseren van
dit erfgoed, door Ad Bakker

Gooise Genealogie

Bevolkingsreconstructies van Jan Schipper op internet

Larense Voorouders naar de NGV website
Wie was Liede Philips?

Digitaal zoeken in kranten

Ledenbestand

Colofon

Van de redactie

In verband met vakantie van Louis Heinsman is er dit keer een stukje "van de redactie" in plaats van de altijd zeer gewaardeerde inleiding "Van de Voorzitter".

Deze Gooise Sporen is grotendeels gewijd aan de viering op 7 september j.l. van ons 70 jarig jubileum. Het was een buitengewoon geslaagde bijeenkomst met maar liefs vier presentaties. De opkomst was natuurlijk groter dan normaal, met wel 50 personen. Deze keer op een andere locatie, de Bethlehemkerk te Hilversum.

De Bethlehemkerk is ons goed bevallen en aangezien deze locatie financieel beter bij ons past dan de oude ons zo vertrouwde Witte Kerk is besloten de volgende bijeenkomsten weer in de Bethlehemkerk te houden.

Het hoofdthema was het gebruik van de zogenaamde Koptiendenregisters van het Gooi voor genealogie, een onderwerp waar ons lid Jan Schipper zich al jaren intensief mee bezig houdt. De suggestie dit onderwerp te kiezen was afkomstig van Harmen Snel. Meer achtergronden van Jan's werk zijn gepubliceerd in ons vorige afdelingsblad Gooise Sporen 2019 nr 3 ([Klik Hier](#))

Er moest behoorlijk strak aan het tijdschema gehouden worden, een hele middag en vier presentaties met voldoende pauzen. Bovendien werd de openingspresentatie door Harmen Snel gegeven, die onmiddellijk na zijn praatje naar Amsterdam moest voor een volgende bijeenkomst. Dit lukte op de minuut nauwkeurig. Dus werd de klok goed in de gaten gehouden, zoals op diverse foto's te zien is ☺.

In de vorige Gooise Sporen 2019 nr. 3 gaven Piet Schaddelee en Louis Heinsman een historisch overzicht van de afdeling. Hierin werd onder meer de oprichting van de afdeling in 1949

genoemd. Recent attendeerde NGV-lid Hans van der Horst ons er op dat de oprichting van de afdeling zelfs in de Gooi- en Eemlander gemeld werd.

Op deze plaats willen we nogmaals de sprekers en allen die betrokken waren bij dit feest hartelijk danken voor hun bijdragen en natuurlijk ook Jan voor zijn enorme inzet dit mogelijk te maken. Joke Schipper, ook hartelijk dank dat je de enorme aanslag op Jans vrije tijd hebt getolereerd.

Verder tref je in deze Gooise Sporen ook een artikel van de hand van Anne Schley – de Bruin aan, waarin ze verhaalt dat tot haar verrassing een aangetrouwd familielid in Anne's huidige woonplaats 's-Graveland woonde. Het betreft Liede Philips (1909-2000). Anne vraagt zich af of een ander NGV-lid mogelijk meer over Liede weet.

Tot slot is er een artikel over "digitaal zoeken in kranten", geschreven door Antonia Veldhuis en overgenomen van het afdelingsblad "11 en 30" van de NGV Afdeling Friesland.

KRING GOOI- EN EEMLAND VAN NED. GENEALOGISCHE VERENIGING OPGERICHT

HILVERSUM. — Gisteravond is in lunchroom „Pauze” een vergadering gehouden ter oprichting van een kring Gooi- en Eemland van de Nederlandse Genealogische Vereniging.

De heer van de Berg, voorzitter van de Kring Utrecht, gaf een korte uiteenzetting over het werk der vereniging.

De Nederlandse genealogische vereniging, die kort na de bevrijding is ontstaan, gaat uit van de overtuiging, aldus spreker, dat bij iedereen een natuurlijke interesse bestaat voor zijn voorgeslacht. De vereniging telt 800 leden, welke allen hun bekende gegevens ter beschikking van de vereniging stelden, waardoor het voor anderen mogelijk is er van bij hun onderzoekingen te profiteren en veel tijd kon worden bespaard. Voorts bestaat reeds een kleine bibliotheek, terwijl ook inlichtingen worden verstrekt waar bepaalde gegevens te vinden zijn. Bovendien streeft de vereniging er naar de belangstelling voor de historie te vergroten, zodat men niet alleen zijn voorouders van naam leert kennen, doch tevens de tijd, waarin deze leefden.

De vereniging heeft na de oorlog een snelle groei doorgemaakt. En getracht wordt de vereniging zo snel mogelijk uit te bouwen, want hoe groter het aantal leden hoe groter ook de hoeveelheid gegevens, waarmee men de leden ten dienste kan staan.

De Kring Gooi en Eemland, welke gisteravond door een klein aantal belangstellenden werd opgericht, was de vijfde Kring van de vereniging in ons land.

Medegedeeld werd, dat wordt gestreefd naar een coördinatie van alle genealogische en heraldieke verenigingen en verenigingsorganen in ons land.

Het bestuur van de Kring werd voorlopig als volgt vastgesteld: de heer N. Vermaak, voorzitter, de heer H. Machielsen, secretaris, penningmeester, Loosdrechtseweg 164 en de heer A. v. d. Horst Sr.

Na een korte pauze hield vervolgens de heer Horden een lezing over de * Vijf heer.

Gooi- en Eemlander 1949-03-31

Zoals ook in eerdere Gooise Sporen doen we opnieuw een oproep aan leden ons bestuur te komen versterken. Wegens de vele besognes van de secretaris is vooral ondersteuning van zijn werkzaamheden gewenst, denk hierbij ook aan activiteiten als organiseren van afdelingsbijeenkomsten en redactie afdelingsblad. Neem gerust contact op ter oriëntatie.

Komend evenement in 2019

6 nov 20:00-22:00, ALV, lezing door Ineke de Ronde

Nota: in tegenstelling tot eerdere informatie is de eerstvolgende afdelingsbijeenkomst op **6 nov**, in de Bethlehemkerk te Hilversum. Deze zal beginnen met de korte statutair verplichte Afdelingsledenvergadering met onder andere voorbereiding op de NGV Algemene Vergadering, Bestuursverkiezing en financiële zaken. Daarna volgt de lezing door Mw. Ineke de Ronde met als titel "Van het een komt het ander. Reconstructie Hilversumse huizen, hun bewoners en de vermissing van een huisarts". Nadere informatie volgt in onze afdelings-"Mededeling" ca 27 oktober.

Verslag 70 jr Jubileum

Hieronder volgen de verslagen van de gehouden presentaties.

Het belang van Koptienden voor Gooise genealogie, door Harmen Snel

Het was een waar voorrecht dat Harmen, ondanks een dreigende dubbele agenda verplichting, de opening presentatie kon geven. Harmen zelf is een zoon van een Erfgooier uit Huizen en al vanaf zijn vroege jeugd verslaafd aan genealogie. Hij benadrukte het belang van het analyseren van de Koptienden gaarderboeken voor het bedrijven van genealogie vóór circa midden 17de eeuw, dus ook vóór de DTB's en notariële en rechtelijke archieven. Natuurlijk is de Koptienden informatie van na midden 17^e eeuw ook belangrijk als aanvulling op de andere geregistreerde bronnen. Ná 1696 zijn er nog wel Schepen-, testament- en boedelregisters bewaard gebleven. De notariële archieven zijn echter bovendien beperkt tot de stad Naarden. De Erfgooierslijsten werden opgesteld vanaf het begin van de 18^e eeuw (1708).

Harmen Snel; foto Anne Schley

De unieke gaarderboeken van de Koptienden, jaarlijkse belastingkohieren gekoppeld aan grondbezit in het Gooi, beginnen al in 1502 en in alle Gooise dorpen (niet beperkt tot Naarden). Jaarlijkse werden aanpassingen in de gaarderboeken gedaan na verkoop of vererving van grond. Dit biedt dus de mogelijkheid om anderhalve eeuw verder terug te komen dan met de reguliere bronnen het geval is.

Bovendien er zijn veel, wel 262 registers, bewaard gebleven. Voor onderzoekers, die alles thuis met internet doen, is het wel schrikken: de Koptienden zijn in Haarlem (Noord Hollands archief) en voor het overgrote deel niet digitaal beschikbaar. Dus heel veel op en neer reizen is nu nog aan de orde. Met de woorden van Harmen: Een hoop gepuzzel, maar dat het de moeite loont heeft Jan Schipper genoegzaam bewezen.

Harmen gaat ook in op zijn eigen onderzoek in de Koptienden registers. Hij begon het analyseren van deze bronnen reeds eind 70er jaren naar aanleiding van een krantenartikel over de familie Rebel en het nadere onderzoek door Wimersma Greidanus. De vraag was of de Rebel voorouders uit het

Gooi (Huizen e.o.) of uit Frankrijk kwamen. Conclusie: het gaat niet om het Franse Rébel, maar om het Nederlandse hertje met een bel (Reebel). Sindsdien is Harmen deze bronnen blijven gebruiken. In zijn presentatie ging Harmen vervolgens met een paar voorbeelden in op een vergelijking van zijn eerdere werk (aantekeningen op papiertjes in zijn kaartenbak) met de resultaten uit Jan Schipper's database. Bijvoorbeeld de data betreffende Lambert Aertsz geb. ca 1599 (eerste Koptienden 1624) en overleden ca 1658 te Huizen (Koptienden 1658). De overeenkomsten zijn volmaakt.

Maar Harmen stelt ook aan de orde dat er meer is dan alleen Koptienden. Er waren Koptiendplichtigen en niet-Koptiendplichtigen, of wel: over welke stukken land werd belasting betaald en over welke niet. Hiertoe werden transportregisters (overdracht en schuldbekentenissen) geanalyseerd, wederom 1658. Harmen signaleert dat naast de 4 Koptiendplichtigen die ook door Jan genoemd zijn, er nog meer personen betrokken waren bij overdracht van land van Lambert Aertsz. Niet-koptiendplichtig land dus.

Tot slot doet Harmen het voorstel aan de afdeling Gooiland dat er een werkgroep ingesteld wordt die een analyse uitvoert van de transport akten betreffende stukken land vanaf ca 1650 tot 1832, toen het kadaster ingesteld werd. Deze transportgegevens zouden gekoppeld kunnen worden aan de Koptienden resultaten. En daarmee kan men uitvinden welk land in het Gooi koptiendplichtig was en welk land niet. Digitaliseren is uiteraard essentieel. En dat betekent de archieven moeten meewerken. Onder aanvoering van een werkgroep leider zouden eerst de details van zo'n voorstel uitgezocht en beschreven moeten worden. Voorzitter Louis Heinsman geeft aan dat hier verder over nagedacht zal worden.

Toespraak Jos Taalman en eerbetoon aan Jan Schipper

In zijn inleiding feliciteert NGV voorzitter Jos Taalman de afdeling hartelijk met het 70 jarig jubileum en memoreert enkele historische feiten. Onze afdeling behoort tot de oudste van de NGV. De landelijke vereniging en de lokale afdelingen draaien op vrijwilligers die uiterst actief zijn. Maar de tijden veranderen en het wordt steeds moeilijker vrijwilligers bereid te vinden veel tijd te steken in dit soort verenigingen. Automatisering, digitaliseren, Informatie Technologie is prachtig en bespaart de gebruiker onnoemelijk veel tijd, maar het opzetten van die IT-zaken is zeer complex en tijdrovend en dat aspect kan veel vrijwilligers wellicht afschrikken.

Jos feliciteert Jan Schipper heel hartelijk met het resultaat van zijn werk, waar Jan al vele jaren sinds zijn pensioen hard aan gewerkt heeft. Jos overhandigt de NGV Oorkonde voor zijn bijzondere prestatie en inzet voor de NGV. Bovendien krijgt Jan de gouden NGV reversspeld opgespeld.

Zo'n bijzondere speld kan volgens ons protocol toegekend worden (hier verkort weergegeven):

De gouden speld strekt tot onderscheiding van een lid dat zich gedurende vele jaren op bijzondere wijze verdienstelijk heeft gemaakt voor de vereniging, bijvoorbeeld door activiteiten die het afdelingsniveau overstijgen.

*Jan Schipper krijgt de gouden NGV speld van Jos Taalman;
foto Anne Schley*

In zijn dankwoord vertelt Jan nog kort hoe hij jaren geleden vastliep met zijn Huizense voorvaders en dat het bekijken van de Koptienden onmiddellijk resultaat had. Vervolgens begon hij alle

Koptienden betreffende Huizen te analyseren, inclusief alles fotograferen in Haarlem. Heel recent heeft hij zijn oorspronkelijke onderzoek naar de stad Huizen uitgebreid met Blaricum en Laren. Met hulp van Jaap de Rooij (NGV GDP) zijn die resultaten ook nu toegankelijk via internet: ([Klik Hier](#)). Jan heeft bijzondere waardering voor Philip van Diemen en het vele werk dat hij gedaan heeft om de Koptienden data toegankelijk te maken via internet.

De geschiedenis van de Erfgooiers en de betekenis daarvan voor de genealogie, door Maria Boersen

Maria Boersen gaf een prachtig overzicht van de historie van de erfgooiers en ging daarbij ook in op de essentiële rol die stambomen vervulden. Zelf stamt zij, via moederszijde, af van erfgooiers en haar voorouders kunnen tot het jaar 1500 terug gevolgd worden. Op het ogenblik heeft ze zitting in het bestuur van de Stichting Stad en Lande die onder meer het beheer heeft van het Erfgooiersarchief (te Naarden).

Bovendien: Maria werd zo enthousiast over de NGV dat zij nu ook lid is geworden van afd. Gooiland én Amersfoort, haar vader heeft daar zijn wortels.

Maria Boersen; foto Anne Schley

In haar lezing ging ze vooral in op de historie van de erfgooiers (het 1000-jarige Rijk) en haakte meteen aan bij het schilderij van Ferdinand Hart Nibbrig, dat ook opgenomen was in onze vorige Gooise Sporen. Zij merkte op dat het schilderij goed aangeeft dat de erfgooiers door de eeuwen heen veel strijd hebben moeten leveren om hun rechten veilig te stellen. Opmerkelijk is ook dat er alleen mannen op het doek staan, maar ook vrouwen hadden rechten!

De geschiedenis van de erfgooiers begint met Graaf Wichman van Hamaland die in 968 een klooster in Elten sticht en het hele toenmalige Gooi aan dit klooster schenkt. In 1280 werd Gooiland, dat toen nog Naerdincklant heette, door de toenmalige abdis van Elten verpacht aan de Hollandse graaf Floris V. Vanaf 1296 mochten alleen "echte" Gooiers gebruik maken van de Gooise gronden (zij waren dus niet eigenaar van de grond, dat bleef van de graaf). De gebruiksrechten werden vastgelegd in zogenaamde schaar- en bosbrieven en geleidelijk kwam er onderscheid tussen gerechtigden en anderen zoals immigranten. De term erfgooiër ontstond en dat waren mannen die in mannelijke lijn afstamden van diegenen die van oudsher gebruiksrechten hadden. Mannen met een eigen boerenbedrijf hadden meer rechten dan mannen zonder bedrijf.

Na veel conflicten tussen de overheden en de erfgooiers over de rechten op de erfgooiersgronden gaf de overheid opdracht om een namenlijst van de erfgooiers te maken. Deze namenlijst kwam er in 1708. Ook werden kaarten gemaakt van Gooiland (1723) waarop de omvang van de erfgooiersgrond exact te zien was. De namenlijst van 1708 was de basis voor de toekenning of bevestiging van het erfgooiersschap. Deze erfgooiersgeschiedenis heeft gevolgen voor de genealogie van de Gooise geslachten.

Niet alleen mannen hadden rechten, vrouwen ook. Wanneer een erfgooiër overleed dan hadden de weduwen rechten (voorbeeld de 4de Schaarbrief uit 1581):

- een weduwe die in het huis blijft zitten mag scharen. Wanneer zij met iemand "inwoont" dan mag dat niet;
- wanneer weeskinderen in "de ouderlijke boedel" blijven dan houden zij een schaar. Dus ook meisjes c.q. vrouwen.

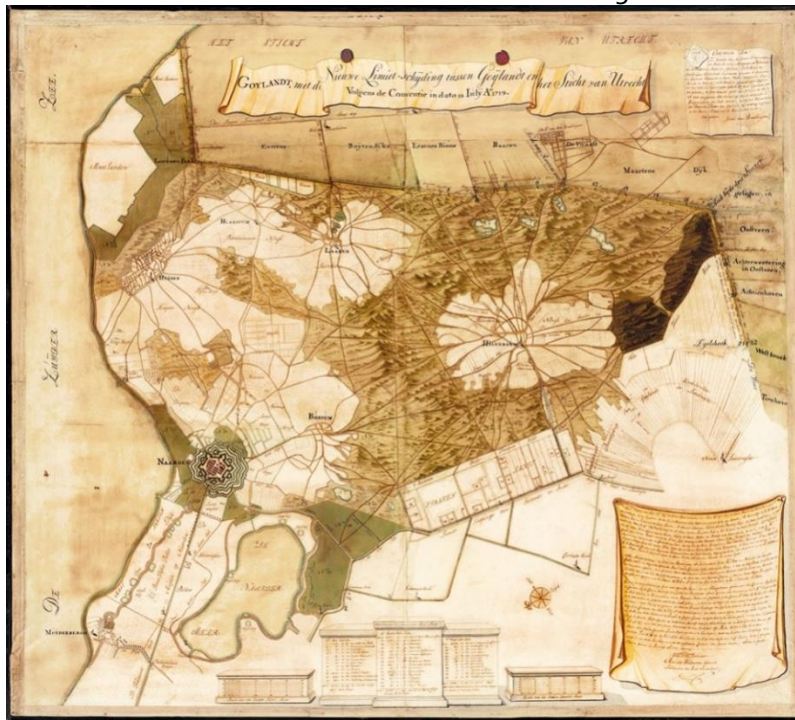
Weduwen en wezen zijn opgenomen in de namenlijsten van de erfgooiers. Weduwen behielden hun rechten tot aan de ontbinding in de zeventiger jaren van de vorige eeuw.

De fameuze lijst uit 1708 bevat 1088 namen, waarvan 624 niet-scharende erfgooiers dus 464 scharenden. De lijst geldt als grondslag voor het erfgooiersschap. Onder deze namen waren 126

namen van weduwen en 26 namen van kinderen. Deze en volgende Erfgooierslijsten zijn in het archief te Naarden (110 m archief), ook te vinden via de website: <http://www.gooienvechthistorisch.nl> zoek dan Erfgooierslijsten.

Er waren uitzonderingen op dat erfrecht. De burgemeesters van Naarden verleenden in de periode 1417-1680 ook schaarrechten aan personen die huis en land in het Gooi hadden en die tienden (=belasting) betaalden. Het schaarrecht werd dus gegund of verkocht.

De echte start van het verzamelen van de namen van de erfgooiers was het vaststellen door de Staten van Holland van de namenlijst in 1708 en het besluit de kaart van Gooiland te laten maken. Die lijst bevat de namen van zowel scharende als niet-scharende erfgooiers.

Kaart van Goyland 1723 (Noorden is links)

Maar het bleef geduvel met die erfgooiers. Albertus Perk, notaris, wethouder en secretaris van Stad en Lande, spande zich in compromissen te sluiten. Van wie was nu eigenlijk de grond? Er vond een verdeling plaats in 1843. Een belangrijk deel van de erfgooiersgrond ging naar de overheid, de erfgooiers kregen het overgebleven deel in vol eigendom.

In 1912 volgt de Erfgooierswet die bepaalt dat

- de Vergadering van de erfgooiers werd omgevormd tot een Vereniging;
- de erfgooiers werden als leden ingeschreven, en
- dat betekende dat de organisatie in principe ontmanteld kon worden.

De verkoop van grote hoeveelheden grond aan het Goois Natuurreservaat in 1932 was een eerste stap in die richting.

In 1971 in de Grote Kerk van Naarden wordt de Vereniging Stad en Land van Gooiland opgeheven. In verband met een mogelijke uitkering werd er opnieuw veel aandacht gegeven van de Erfgooierslijsten en afstamming. Meerdere erfgooiers verhuisden echt (of op papier) naar het Gooi om in aanmerking te komen voor de uitkering. Er waren toen 65 erfgooiersachternamen.

Er werden stambomen gemaakt om te bewijzen dat iemand erfgooiër was. Deze stambomen bevinden zich in het Stad en Lande archief. Men wilde erfgooiër zijn om in zijn onderhoud te kunnen voorzien en/of er financieel beter van te worden.

In haar samenvatting memoreerde Maria Boersen tot slot:

Zaken die van invloed zijn op erfgooiersstambomen:

- Veel erfgooiers blijven in het Gooi wonen omdat zij rechten op de gemeenschappelijke gronden hebben en vaak een eigen boerderij en land. Na de opheffing van de Vereniging Stad en Lande van Gooiland zijn veel erfgooiers vertrokken.
- Men beperkt het aantal huwelijkspartners, dus wordt vaak "in de familie" getrouwd, de pastoor of dominee moest dan toestemming geven.
- Het kan zijn dat om het erfgooiersschap aan te tonen er fouten zitten in erfgooiersstambomen. Uitgaan van de oorspronkelijke bronnen, DTB, Wie Was Wie en vergelijken met verschillende stambomen is dus noodzakelijk.
- Een erfgooiër kon pas gebruik maken van het schaarrecht wanneer hij getrouwd was. Dat kon betekenen dat er eerst "voor de wet" getrouwd werd en pas later "voor de kerk".
- Weduwen konden het bedrijf van hun man voortzetten en behielden dus het schaarrecht, tenzij zij hertrouwden.

Koptienden implementatie op de NGV-website, door Philip van Diemen

Philip is van oorsprong een echte IT-er die als hobby genealogie heeft en bovendien gaarne bereid is anderen te helpen: dus een ideale combinatie. In het onderhavige project gaat het om het overzetten van veel gegevens, die Jan Schipper op zijn pc('s) in een database heeft staan, naar een internet applicatie zodat de data online doorzocht kunnen worden.

Philip van Diemen; foto Anne Schley

De methodiek die Jan bij zijn onderzoek gevolgd heeft, is globaal de volgende. In het NH archief te Haarlem werden onder andere de Koptienden registraties afzonderlijk gefotografeerd en de belangrijkste gegevens (zoals mutaties van eigendom van grond, namen van personen, jaartallen etc.) in een database genoteerd. Het gaat hier om het programma Access. Het is een uitgebreid rationeel programma met veel mogelijkheden om te zoeken en verbanden te leggen. Maar het draait niet op internet. Om toch de resultaten via internet zichtbaar te maken publiceerde Jan de resultaten van specifieke voorgeprogrammeerde zoekopdrachten in Access op zijn website <http://www.genealogie-huizen.nl/>.

Maar ja, in de huidige tijd wil de gebruikers ook zelf en heel specifiek kunnen zoeken, bijv. naar een speciale persoonsnaam. Daarom werd binnen de NGV naar ondersteuning gezocht opdat de gegevens direct via internet doorzocht kunnen worden en Philip had belangstelling.

Andere belangrijke aspecten zijn ook dat Jan veel meer gegevens verzameld en geanalyseerd had dan alleen Koptienden, zoals Notariële, Penningen en Verpondingen registraties. Bovendien werden recent ook relevante gegevens van Blaricum en Laren onderzocht. Al dit soort gegevens zouden dus in één keer doorzocht moeten kunnen worden.

Philip had al veel ervaring opgedaan bij het onderzoek naar de bevolkingsreconstructie van Twente vóór 1812 en die kon direct gebruikt worden. Belangrijke aspecten zijn bijv. het gebruik van aliassen, bijnamen, patroniemen, beroepsnamen en spellingsvarianten. De gegevens uit de Access database zijn omgezet naar een z.g. SQL database zodat die makkelijk middels internet applicaties te doorzoeken zijn. SQL is een standaardtaal voor een relationeel datamanagementsysteem. Het is een gestandaardiseerde taal die gebruikt kan worden voor taken zoals het bevragen en het aanpassen van gegevens in een relationele database. SQL kan met vrijwel alle moderne relationele databaseproducten worden gebruikt. In ons geval wordt PHP (Programmable Home Pages) gebruikt

waarmee SQL ondervraagd wordt en de resultaten worden dan zichtbaar gemaakt op HTML internet pagina's.

Bijzondere aandacht bij het ontsluiten van de data is besteed aan het kunnen zoeken op twee namen bij gerelateerde gegevens (zoals bij geboorten en huwelijken) en het filteren (bijvoorbeeld op gemeente). Consistentie van gegevens – met name relaties tussen tabellen in een database en de datums – is daarbij kritisch. In zijn presentatie gaf Philip meer toelichting op de structuur van de Access database en hoe de overeenkomstige structuur er in SQL uitziet. Zo zijn er extra velden voor de gemeenten/dorpen en type data (Koptienden of Verponding etc.). Een apart probleem was dat Jan in zijn database veelvuldig een rijtje spaties gebruikte om de lay-out van meerdere regels onder elkaar te verbeteren (simulatie van een tabel). Echter op internet (html) wordt standaard meerdere spaties door 1 spatie vervangen, zodat de tabel structuur dan teniet gedaan wordt. Ook dit probleem werd op elegante wijze opgelost.

Een voorbeeldje:

1729-26: van Gijsbert Tijmen Jacobsz	3 Spt	3 kop 3/4
1738-26: van Aart Gerritsz Koppen		2 kop
Situatie:	3 Spt	5 kop 3/4
1740-26: erft van Claes Jacobsz Schram	8 Spt	0 kop 3/4
Situatie:	11 Spt	6 kop 1/2

Zonder de extra spaties wordt dit heel onoverzichtelijk.

Zoals in een demonstratie te zien was, werkt het zoeken in de Koptienden database goed, maar nog steeds op een besloten site. Over ca. een maand zou de database voor alle NGV-leden beschikbaar moeten zijn.

Ons nationale erfgoed en de visie van het ministerie op het digitaliseren van dit erfgoed, door Ad Bakker

De Hilversummer en erfgooyer Ad Bakker begon zijn presentatie met het voorstel de titel van zijn presentatie te wijzigen zodat ook de kersverse betrokkenheid van de NGV zichtbaar wordt.

De NGV is nu formeel aangesloten bij de groep van nationale organisaties die zich tot doel stelt het Nederlandse Erfgoed digitaal ter beschikking te stellen: alle bronnen moeten thuis en kosteloos toegankelijk zijn.

De afkorting NDE = Nationaal Digitaal Erfgoed moet dus eigenlijk Netwerk Digitaal Erfgoed zijn.

Reeds in 2010 werd er een strategie opgesteld: de NSDE, Nationale Strategie Digitaal Erfgoed. Meer recent realiseerde men zich dat ook de NGV heel veel erfgoed documenten in digitale vorm bezit en een samenwerking ligt dus voor de hand. Er is reeds veel digitaal beschikbaar vanuit de afdelingen Friesland en Brabant, maar de afdeling NGV Digitaal besteedt nu ook een enorme inspanning aan digitaliseren. In onze locatie Weesp zijn inmiddels 11 scanstations geïnstalleerd en het gaat supersnel.

Heel spoedig zal het gedigitaliseerde materiaal via de nieuwe eigen server met clusters van websites NGV.nl (niet Ontdekkingsverhaal) beschikbaar komen voor onze leden. Dan kunnen middels een nieuw zoekstelsel alle NDE data benaderd worden en dat is dan gratis voor onze leden. De NGV wordt dan een "erkend archief". De NGV zal een financiële bijdrage ontvangen op basis van het aantal malen dat de door ons aangeleverde data gebruikt worden door NDE geregistreerde.

Als toekomstige activiteiten meldde Ad het ontsluiten van onze bibliotheek:

- Met als eerste actie de selectie van boeken;
- de afdelingen zullen gevraagd worden naar hun eigen boekenbestand;

*Ad Bakker geïntroduceerd door Louis Heinsman;
foto Anne Schley*

- er wordt een selectie van boeken met "familie verhalen" geïncorporeerd;
- CD-Roms, die in Bunnik aanwezig zijn, kunnen ook naar de website.

De "Open Data" van Bob Coret mogen niet door NDE gebruikt worden.

Daar waar bijvoorbeeld op foto's auteursrechten van toepassing zijn, zal het digitale plaatje automatisch vervaagd (geblurred) worden.

Gooise Genealogie

Bevolkingsreconstructies van Jan Schipper op internet

Zoals in de presentatie van Philip van Diemen gemeld is, zal binnenkort de Koptienden database van Jan, oorspronkelijk in Access, beschikbaar komen op de NGV website middels de SQL – PHP programmatuur. Dan zal het mogelijk zijn direct op gemeente en op namen te zoeken, ja, zelfs op twee namen tegelijk.

In de procedure, die Jan gebruikte voor het opstellen van familieverbanden, werden de relevante persoonsnamen en gebeurtenissen eerst in zijn genealogieprogramma Reunion gezet.

De data in Reunion werden vervolgens via een Gedcom-file overgebracht naar GensDataPro. In het "Opmerkingen"-venster van GDP staan de Koptienden-mutaties in tabelvorm vermeld. Dit laatste programma heeft de faciliteit om naar een website te exporteren. Echter bij het omzetten naar html lopen we weer op tegen het multi-pele spatie-probleem in de Koptiendenmutatie-tabellen, zie ook de presentatie van Philip van Diemen, hierboven.

Dit spatie-lay-out probleem in GensDataPro werd opgelost door Bas Wilschut, ontwikkelaar van GDP, waarbij ook Jaap de Rooij (hoofd Dienst Computer Genealogie van NGV) zijn diensten verleende. De aanpassingen in GDP zijn aangebracht in een voorlopige versie, maar zal meegenomen worden in een volgende algemene update. Dank en Hulde aan Bas en Jaap!

Jan heeft zijn nieuwe versie van de stambomen ook naar zijn website gebracht

<http://www.genealogie-huizen.nl/> en is te doorzoeken via de doorklik:

"Bevolkingsreconstructie Huizen, Blaricum en Laren 1502 – 1811". Ja, je ziet het goed: ook bevattend Blaricum en Laren. De gegevens van Laren zullen nog verder uitgebreid worden.

Het is belangrijk dat bij gebruik van deze genealogische gegevens ook de nadere toelichtingen van Jan goed bestudeerd worden, zoals gepubliceerd in **Bevolkingsreconstructie op basis van de Koptienden**

- Wat zijn de Koptienden;
- hoe kunnen Koptienden mutaties gebruikt worden voor het leggen van familieverbanden;
- de gemaakte aannames bij het afschatten van het jaar van resp. geboorte en overlijden ;
- kritisch gebruik van de data.

Larense Voorouders naar de NGV website

Wat Laren betreft is het ook nog belangrijk te melden dat de website van Yvonne Majoor <https://www.larensevoorouders.nl/stamboom/> in het ongerede is geraakt. Ad Bakker is ook betrokken het herstelwerk en heeft toegezegd dat de gegevens van Yvonne binnenkort ook via de NGV website doorzocht kunnen worden.

Wie was Liede Philips?

Anne Schley – de Bruin schleya@hetnet.nl

Tijdens mijn stamboomonderzoek naar de familie Schley stuitte ik op ene Liede Philips die op 19 oktober 2000 in mijn huidige woonplaats 's-Graveland is overleden, zij was toen op een paar dagen

na 91 jaar. Wij woonden hier toen al negen jaar, maar omdat ik pas in 2003 begonnen ben met het uitzoeken van de familie, ben ik daar jammer genoeg eerst jaren later achter gekomen.

Liede werd geboren op 24 oktober 1909 in Amsterdam, haar ouders waren Simon Philips (21 april 1876 – 10 augustus 1943) en Johanna Frederika Mathies (26 oktober 1882 – 13 februari 1914). Helaas is haar moeder overleden toen zij een jaar of vijf was en haar oudere zusje Hanna acht.

Zittend middenvoor: Liede Philips.

Daarachter van links naar rechts: Simon Philips, Ida Alwine Emilie Schley – Kriedemann, Geziena Conelia Schley – Teetenburg (grootmoeder), baby Oscar Wilhelm Schley (mijn schoonvader), Hanna Philips, Johann Wilhelm Friedrich Schley (overgrootvader).

Staan: Anna Emma Louise Philips – Schley, Hilda Dora Caroline Schley, Otto Karl Wilhelm Schley (grootvader).

Afgaand op de leeftijd van baby Oscar, geboren op 15 april 1920, is deze foto 1920/1921 genomen.

Op 26 augustus 1915 is haar vader in Amsterdam getrouwd met zijn huishoudster Anna Emma Louise Schley, geboren op 28 april 1880 in Hamburg en overleden op 9 augustus 1942 in Amsterdam, zus van Otto Schley, de opa van mijn overleden man Donald Oscar Schley.

Liede en Hanna Philips

Omdat Liede bij overlijden nog steeds haar meisjesnaam droeg, ga ik ervan uit dat zij nooit getrouwd is. Door haar beroep als hoofd huishouding woonde ze regelmatig in een andere plaats. In 1932 in Amsterdam, in 1936 in Enschede, in 1940 in Gorinchem, in 1946 in Amsterdam, in 1947 in Arnhem, in 1948 in Engeland, in 1949 in Gorinchem, Heemstede en Amsterdam (bij haar oom Abraham Philips) en in 1950 in Dordrecht. Bij het opzoeken van de verschillende adressen kwam naar voren dat in die tijd de meeste hiervan verpleeghuizen waren. Verder vond ik een advertentie die zij in 1966 in de krant plaatste waaruit blijkt dat zij toen in Baarn woonde. Dit is alles wat ik tot nog toe gevonden heb.

Vorig jaar was ik op bezoek bij familie in Duitsland en heb toen o.a. deze foto's gekregen.

Omdat zij hier in 's-Graveland gewoond heeft en overleden is, vraag ik mij nu af of er nog iemand is die Liede Philips gekend heeft of weet waar zij begraven is.

Digitaal zoeken in kranten

Antonia Veldhuis te Feanwâlden (met toestemming overgenomen van het blad "11 en 30" van de afdeling Friesland 2019 nr 3)

Voor u begint met het zoeken in kranten op Delpher (www.delpher.nl) is het aan te raden de door hun geschreven zoekwijzer te lezen. Dit voorkomt onnodig zoekwerk, zoals ik zelf ondervond door te zoeken op 'veldhuis', waardoor ik 'velthuis' miste. Een * op de plaats van de d of de t had me veel tijd bespaard. Denk hierbij ook aan een ij die kan voorkomen als y en ae als aa. Onder *Menu* (rechtsboven) staat onder *Handleiding* een uitgebreide zoekinstructie: *Zoeken in Delpher, Zoekresultaten bekijken en sorteren, Publicaties bekijken, printen en delen en Instructiefilmpjes*. Verder (in het blauwe vak) *Handleiding: Wat is Delpher, Wat zit er in Delpher? En Vraag en antwoord*. Heeft u daarna nog vragen dan kunt u die stellen bij *Contact*, in het grijze vlak. Ewout Sanders schreef *Digitaal gouddelven bij de KB* (Koninklijke Bibliotheek), waarin wordt uitgelegd –met voorbeelden– hoe u (ook in kranten) kunt zoeken. Te bereiken na het op google intikken van de woorden: Delpher handleiding "ewoutsanders". Of via de link www.kb.nl/nieuws/2015/digitaal-gouddelven-bij-de-kb. Aanmelden voor de gratis Nieuwsbrief houdt u steeds op de hoogte van nieuwe functies en kranten op deze site.

Op de website van Delpher kunt u, behalve kranten, ook boeken en tijdschriften doorzoeken. Selecteert u hiervoor *Doorzoek alles*. Als u dan uw zoekterm intikt geeft het de gevonden treffers per collectie. We beperken ons hier tot zoeken in kranten.

Na het intikken van het adres en het selecteren van *Kranten* kan het zoeken beginnen. U geeft een zoekterm op, na *Zoeken* geven verschijnen de kranten waarin het gezochte voorkomt. Bovenin het scherm staat het aantal resultaten.

In de linkerkolom is de mogelijkheid tot verfijnen op Periode (eeuw en jaar), Soort bericht (Advertentie, Artikel, Familiebericht en Illustratie met onderschrift), Verspreidingsgebied, Krantentitel, Plaats van uitgave en Herkomst. Bij *Sorteer op* kunt u kiezen voor de volgorde, bijvoorbeeld datum (oplopend). Na aanklikken van een bericht kunt u aangeven hoe u het gevondene wilt zien: Beeld (krant) of tekst. Het gezochte item staat in geel.

U kunt het geel gemarkeerde in het resultaat weghalen door op het pictogram met het gele streepje onder *Gevonden in deze krant* te klikken.

Uitgebreid zoeken (naast het zoekscherf) geeft de mogelijkheid de periode en het aantal kranten te beperken (Periode, Soort bericht, Verspreidingsgebied, Krantentitel en Plaats van uitgave). Ook nadat u de zoekterm heeft ingegeven en het aantal treffers in beeld krijgt, kunt u deze selectie nog doen.

Zoektips

Wilt u op twee namen zoeken (voor- en achternaam) en niet een heleboel pagina's krijgen met de voor- en achternaam een eind uit elkaar, zet dan in het zoekscherf de naam tussen aanhalingstekens. Dus bijvoorbeeld "Antonia Veldhuis". Hoofdletters zijn in dit geval niet belangrijk.

De zoekmachine ziet dit dan als één woord en hierdoor wordt het aantal gevonden bladzijden beperkt(er). In dit zoek commando werken wildcards niet.

Ook het zoeken met 'jokers' of 'wildcards' behoort tot de mogelijkheden. Met een asterisk (*) zoekt u naar één of meer letters op een positie. Met de zoekterm 'Nederland*' vindt u naast 'Nederland' onder andere "Nederlandsche" en 'Nederlander'. Met een vraagteken (?) zoekt u naar één letter op een positie. Met de zoekterm 'Nederland?' vindt u dan naast 'Nederland' ook 'Nederlands'.

Kijk ook eens in streekbladen, die geven vaak persoonlijker details dan landelijke bladen. Staat iets niet in een landelijke krant, dan is er grote kans dat het wel in een plaatselijk blad staat.

Wat staat er in kranten

En wat is er voor genealogisch interessants voor ons te zien in kranten?

Advertenties, bemanning van schepen, boelgoed, buitenlands nieuws, burgerlijke stand, examenuitslagen, faillissementen, gerechtelijke aankondigingen, geslaagd, gevonden en verloren voorwerpen, handels- en marktberichten, hoogstaangeslagenen, ingezonden stukken, kerknieuws, lijsten loting militaire milite, militaire benoemingen, nieuws (buitenlands, landelijk, regionaal en uit de koloniën),

ongevallen, openbare verkopen en verhuringen, oproep naar vermiste personen (vooral naar WO2), personeel aangeboden en gevraagd, raadsverslagen, rechtszaken, scheepsberichten, (scheeps)rampen, signalementen (bv van ontvluchte bedelaars), Staten Generaal (zittingen), te koop aangeboden en gevraagd, verkiezingen, verslagen van vergaderingen en nog heel veel meer.

Meer kranten

Nog meer kranten kunt u vinden op www.google.nl of u bezoekt de website <http://kranten-historisch.startpagina.nl>, het startpunt voor honderden (zo niet duizenden) nieuwsbladen, gesorteerd per provincie in Nederland (oranje blokken) en buitenland (blauwe balkjes). Achter de naam van de krant staat, in rood, de periode waarin ze gedigitaliseerd zijn. Onder elk blok staat *meer kranten in...*, wat, zoals verwacht mag worden, meer kranten geeft. Hier vindt u ook plaatselijke bladen, sommige verbinden u door met Delpher.

Ik noem een paar willekeurige websites van kranten met hun adressen:

Het Kleine Krantsje is van 1964-1997 uitgegeven door Fenno Schoustra. Hierin staat veel nieuws over Leeuwarden en oud Leeuwarden. Dit blad is te bereiken op het adres <http://periodieken.historischcentrumleeuwarden.nl>. Op deze site ook de gedigitaliseerde Raadsverslagen, beide te vinden onder *Overzicht Periodieken*.

Op www.dekrantvantoen.nl kunt u veel kranten uit Noord-Nederland doorzoeken, onder andere de MidFrieslander, De Ter Apeler Courant, Westerkwartier, De Heerenveense Courant en het Nieuwsblad voor Ferwerderadeel.

Op www.streekarchivariaat.nl/collectie/kranten kunt u zoeken in (onder andere) De Harderwijker Courant, Elburger Courant en Overveluwsche Weekblad.

Op www.regionaalarchiefalkmaar.nl staan 27 kranten online, waaronder de Uitkijkpost van Heiloo, Dagblad voor Hollands Noorderkwartier, de Heldersche Courant en de Wieringer Courant.

www.krantenbankzeeland.nl geeft enige tientallen kranten uit Breskens, Goes, Schoondijk, Domburg, Terneuzen, Yerseke, Tholen, enz.

Bij <https://hetutrechtsarchief.nl> staat onder *Onderzoek* het Utrechts Nieuwsblad over de periode 1893-1967.

Nog een paar tips en buitenland

Denk er bij geboorteadvertenties aan dat de naam van het kind vaak zonder achternaam is. Zoeken kan dan op achternaam vader, moeder en voornaam kind.

Een eeuw geleden stonden vrouwen in hun overlijdensadvertenties meestal onder hun eigen naam. Er zijn al vrij veel buitenlandse kranten gescand, deels zijn ze te doorzoeken. De adressen vindt u op bovengenoemde startsite: <http://kranten-historisch.startpagina.nl> Om een paar te noemen:

Oostenrijkse kranten kunt u doorzoeken op www.anno.onb.ac.at. Italië heeft de Gazzetta di Bologna (1645-1796), Finland de FinskUsikrevy en Suriname zijn K'ranti (1774-2007).

Newspaper.com geeft 483.291.453 pages, na 7 dagen gratis proberen moet u betalen.

Tip: zet bij het zoeken in kranten het schermpercentage eens hoger. Als u die bijvoorbeeld op 150% zet heeft u meer beeld in beeld.

Als u weet wanneer uw voorouder van baan veranderde of personeel zocht (huishoudster), dan kunt u met wat zoekwerk en geduld soms de betreffende annonce vinden.

Zie illustratie onderaan artikel: links advertentie gevraagd en benoeming, rechts benoeming 1912, advertentie 1910 en afscheid op 11-2-1946.

Ter inspiratie

Ter inspiratie heb ik uit mijn eigen familie enige willekeurige advertenties geselecteerd:

- In de Opregte Groninger Courant van 5 december 1749 staan de benoemingen in diverse Groninger regimenten. Luitenant AbelusLyphart is benoemd tot kapiteyn a la Suite by de Compagnie van Lt.Colonel Brunet.
- de mededeling van het plaatslyk bestuur van Wedde inde Ommelander Courant van 20 december 1799 is Ter Ordonnantie van het Bestuur ondertekend door J.Borgesius als secr.

- o de burgerlijke stand in de Provinciale Drentsche en Asser Courant van 15 oktober 1861 meldt dat Elsie, de dochter van Jan Keun en Bouwina Zuidhof is geboren.
- o op 6 september 1900 kunnen we in de Leeuwarder Courant lezen: Den 8 September hopen onze geliefde Ouders Willem Beintema en Bouwina Kamer hunne vijftwintigjarige echtvereniging te gedenken. Snakkerburen, September 1900. Hunne dankbare kinderen. Receptie 2-5 uur.
- o in het Nieuwsblad van Friesland (Hepkema's courant) staat op 5 april 1933 de volgende advertentie: Wegens teleurstelling der gehuurde gevraagd op 12 Mei een Boerendienstbode en een tweede Boerenknecht niet beneden 16 jaar, beiden beste melkers, bij J.J.R. Veldhuis, Kl. Tingao.d.Sneek.

<p>Gevraagd aan de Coöp. Stoomzuivelfabriek „Wommels en Omstreken” te Wommels een</p> <p>1ste Botermaker,</p> <p>Indiensttreding omstreeks 1 Mei a. s. Aangif- ten met nauwkeurige omschrijving en opgave van verlangd salaris in te zenden ten kantore of op 18 Januari 1917. 11730</p>	<p>WOMMELS, 10 Aug. Benoemd tot 2den Boter- maker aan de Coöp. fabriek alhier, A. Veldhuis te Hemelum. Mede op de voordracht stonden</p> <p>MELKONTVANGER.</p> <p>Aan de Coop. Zuivelfabriek te Wommels wordt gevraagd een MELKONTVANGER, liefst bekend met melkonderzoek, op een salaris van f 10 per week. Aanmelding bij den BEHEERDER.</p> <p>Wommels. Dezer dagen is door den heer A. Veldhuis als 1e botermaker der Coöp. Zuivel- fabriek, afscheid genomen van het personeel, wegens het bereiken van den pensioengerech- tigden leeftijd. Namens het bestuur werd den scheidenden botermaker een enveloppe met inhoud aangeboden, terwijl het personeel een leunstoel offereerde.</p>
---	--

Ledenbestand

Per 30 apr. was het ledental 193, incl. 9 bijkomende leden

Per 31 aug. 193, incl. 10 Bijkomende Leden

Mutatie

Met leedwezen geven wij kennis van het overlijden van

Dhr R. de Vries, Hilversum

Dhr. O.B. Vos, Laren (29/7/2019)

Dhr A.J. van Kempen, Kortenhoef

Nieuwe leden

Dhr D.M. Bos, Blaricum

Mw M. Boersen, Bussum

Opzeggingen

Dhr ir N. Zwiep, Hilversum (16/4/2019)

Colofon

Nederlandse Genealogische Vereniging. Opgericht 1 juli 1946.

Correspondentieadres:NGV, Postbus 50, 3980 CB, Bunnik

Bibliotheek en andere diensten: Kosterijland 3, 3981 AJ, Bunnik

Openingstijden: woensdag op afspraak; donderdag 10-16 uur; elke 2^e zaterdag 10-16 uur.

Afdeling Gooiland. Opgericht 30 maart 1949.

De afdeling omvat de gemeenten met de postcodes: 1200 t/m 1279, 1400 t/m 1419 en 3630 t/m 3639.

Dit zijn de (deel)gemeenten Hilversum, Loosdrecht, Kortenhoef, 's-Graveland, Ankeveen, Laren, Blaricum, Huizen, Naarden, Bussum, Nieuwersluis, Loenen a/d Vecht, Loenersloot en Vreeland.

Alle bijeenkomsten zijn in deBethlehemkerk, Loosdrechtseweg 263, Hilversum.

Voor bereikbaarheid: <https://bethlehemkerk.nl/index.php/adres>

Dit mededelingenblad wordt digitaal toegezonden aan de leden van de NGV, afdeling Gooiland en aan de leden van andere afdelingen, die een bijkomend lidmaatschap zijn aangegaan. Het blad verschijnt viermaal per jaar.

Deze afdeling staat ook op Facebook. Ga binnen FB naar 'NGV Afdeling Gooiland'.

Bestuur:

Voorzitter: Louis Heinsman, Van der Zaenlaan 49, 1215 SJ, Hilversum, 035-6233785, email

voorzitter@gooiland.ngv.nl

Secretaris: Rob Tausk, Oude Enghweg 9, 1217 JA, Hilversum, 035-5445379, email secretaris@gooiland.ngv.nl

Penningmeester: Maarten v Mourik, Neuweg 453, 1215 JC, Hilversum, 035-6219269

email penningmeester@gooiland.ngv.nl

Lid: Anne Schley-de Bruin, webredacteur, email schleya@hetnet.nl

Redactie Afdelingsblad: Maarten v Mourik en Rob Tausk

Artikelen waarbij de auteur niet vermeld is, zijn door de redactie geschreven.

Kopij: mochten jullie kopij willen aanleveren, dan is dat zeer welkom. Artikelen het liefst als platte tekst, dus zonder opmaak. Foto's en dergelijke separaat meesturen als jpg-bestand. Graag mailen naar:

redactie@gooiland.ngv.nl